

Przemieszczanie ziemniaków z Polski do innych państw członkowskich Unii Europejskiej

Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa przypomina o zasadach przemieszczania ziemniaków wyprodukowanych w Polsce do innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, bulwy ziemniaków mogą być wprowadzane do obrotu i przemieszczane, jeśli zostały wyprodukowane oraz zapakowane lub też dystrybuowane przez podmioty wpisane do [rejestrze przedsiębiorców](#), prowadzanego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, właściwego ze względu miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu.

Przesyłki ziemniaków powinny być zaopatrzone w:

1. zaświadczenie, wydane przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, potwierdzające niewystępowanie w partii bulw ziemniaka bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz
2. w przypadku sadzeniaków ziemniaka - paszport roślin, wydany przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa albo
3. w przypadku ziemniaków innych niż sadzeniaki (konsumpcyjnych, przemysłowych) - oznakowanie, które może posiadać dowolną formę, np. etykiety, zawierającej numer wpisu podmiotu do rejestru przedsiębiorców, który ziemniaki uprawiał i ewentualnie numery kolejnych dystrybutorów oraz numer statystyczny powiatu, na terenie którego ziemniaki były uprawiane - treść stosownego rozporządzenia dostępna jest [tutaj](#).

Ponadto, ze względu na przepisy prawa w zakresie zapobiegania występowaniu i rozprzestrzenianiu się grzyba *Synchytrium endobioticum*, nie mogą być przemieszczane do innych państw członkowskich Unii Europejskiej, ziemniaki pochodzące z powiatów, w których występują patotypy grzyba *Synchytrium endobioticum* inne niż patotyp 1(D1) - treść rozporządzenia w tym zakresie dostępna jest [tutaj](#). Nie dotyczy to powiatów województwa wielkopolskiego, gdyż Wielkopolska jest województwem wolnym od raka ziemniaka.

Podstawą wszczęcia procedury kontrolnej poprzedzającej wysyłkę ziemniaków z Wielkopolski do krajów członkowskich UE jest przedstawienie przez wysyłającego lub jego pełnomocnika, pisemnego wniosku o wystawienie zaświadczenia potwierdzającego niewystępowanie w partii bulw ziemniaka bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*. Wydanie zaświadczenia nie podlega opłacie skarbowej (część II pkt 21.14 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowe - Dz. U. nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Złożenie pełnomocnictwa podlega opłacie skarbowej w wysokości 17 zł. (część IV ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowe - Dz. U. nr 225, poz. 1635 ze zm.). Zwolnienie z opłaty skarbowej dotyczy przypadków, gdy pełnomocnictwo zostanie udzielone małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu lub rodzeństwu (część IV pkt 3. ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowe - Dz. U. nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Wnioski muszą być opatrzone czytelnym podpisem strony postępowania lub osoby ją reprezentującej. Pełnomocnikiem może być wyłącznie osoba fizyczna.

Procedura fitosanitarna będzie przeprowadzana zawsze przez 2 inspektorów.

Przed rozpoczęciem kontroli fitosanitarnej inspektorzy zapoznają się z gospodarstwem, z którego mają pochodzić bulwy będące przedmiotem wysyłki. Producent ziemniaków musi spełniać następujące warunki:

1. musi być zarejestrowany. Wprowadzanie do obrotu lub przemieszczanie ziemniaków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wpisu do rejestru, zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (t.j. Dz. U. nr 133 z 2008 r., poz. 849) jest podstawą do wszczęcia procedury w sprawie nałożenia opłaty sankcyjnej oraz
2. w gospodarstwie nie może być czynnego ogniska występowania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka oraz
3. wszystkie bulwy produkowane w gospodarstwie muszą być podane badaniu laboratoryjnemu i uznane za wolne od *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz
4. wysyłane ziemniaki muszą spełniać inne wymagania fitosanitarne wynikające z przepisów krajowych i unijnych.

Przedmiotem wysyłki może być tylko jednolita partia w rozumieniu ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (t.j. Dz. U. nr 133 z 2008 r., poz. 849 ze zm.). Inspektorzy będą oceniać jednolitość barwy miąższu, skórki oraz jej powierzchni, kształt i wielkość bulw, głębokość i barwę oczek. Każda partia zgłoszona do wysyłki musi być złożona w pomieszczeniach, które można zaplombować, a poszczególne partie muszą być od siebie odseparowane. Pomieszczenia po pobraniu próbek do badań laboratoryjnych będą plombowane **plombami z logo inspekcji**. Plomby zgodnie z art. 95 ust. 1 pkt 11 ustawy dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (t.j. Dz. U. nr 133 z 2008 r., poz. 849 ze zm.) może zdjąć wyłącznie inspektor PIORiN. Zdjęcie plomb przez osobę nieupoważnioną, zgodnie z art. 107 ust. 1 pkt 10b ww. ustawy podlega karze grzywny. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia plomb lub ich wcześniejszego zdjęcia przez osoby do tego nieuprawnione, procedura fitosanitarna zostanie wstrzymana, a podmiot wnioskujący o wydanie zaświadczenia otrzyma postanowienie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa o odmowie wydania zaświadczenia.

Zasady pobierania próbek:

1. W przypadku ziemniaków magazynowanych luzem inspektorzy pobierają bulwy:
 - a) z partii do 100 kg – z dwóch miejsc,
 - b) z partii od 101-1000 kg - z pięciu miejsc,
 - c) z partii powyżej 1000 kg – z dziesięciu miejsc.
2. W przypadku ziemniaków przechowywanych w opakowaniach:
 - a) z partii składającej się do 10 opakowań – z każdego opakowania,
 - b) z partii składającej się z 11 do 100 opakowań – z 20 % opakowań, nie mniej niż z dziesięciu,
 - c) z partii powyżej 100 opakowań – z 10% opakowań, nie mniej niż z dwudziestu.

3. W przypadku, jeśli ziemniaki będą przemieszczane w big bag`ach próby muszą być pobrane przed ich umieszczeniem w tych opakowaniach. Dopiero po pobraniu prób ziemniaki w obecności inspektorów PIORiN mogą być zapakowane do big bag`ów.
4. Wszystkie bulwy z opakowań wybranych losowo z różnych części partii, przed pobraniem próby, będą wysypywane celem dokonania na miejscu oceny makroskopowej bulw.
5. **Z każdych rozpoczętych 25 ton** partii przeznaczonej do wysyłki będą pobierane:
 - a) **2 próby po 200 bulw** każda do badań laboratoryjnych, oraz,
 - b) **co najmniej 100 bulw**, do oceny makroskopowej na miejscu.
6. Badaniami obejmowane będą równocześnie wszystkie pozostałe ziemniaki uprawiane w gospodarstwie.
7. Na worki z próbami kierowanymi do laboratorium będą nakładane **plomby z logo inspekcji**. Próby do laboratorium będą dostarczane przez inspektora PIORiN.
8. Po zakończeniu wszystkich badań i nie stwierdzeniu obecności bakterii Cms, inspektor wyda stosowne zaświadczenie.
9. Inspektorzy PIORiN będą obecni w trakcie załadunku i są zobowiązani m.in. do:
 - a) sprawdzenia zgodności numerów środka transportu z wcześniej deklarowanym i wpisanym w zaświadczeniu;
 - b) sprawdzenia etykiet przyklejonych do worków,
 - c) sporządzenia aneksu do zaświadczenia, którego jeden egzemplarz dołącza się do zaświadczenia,
 - d) zaplombowania samochodu plombami z logo inspekcji,
 - e) po dokonaniu załadunku i zaplombowaniu samochodu będzie sporządzony protokół z przeprowadzonych czynności, uwzględniający szczegółowy opis przesyłki.
10. Opłaty za ocenę organoleptyczną, pobranie prób i badanie laboratoryjne będą pobierane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie stawek opłat za usługi świadczone przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz za wydawanie etykiet, paszportów roślin lub plomb urzędowych (Dz. U. nr 122 poz. 789).

Kierownik Działu Nadzoru Fitosanitarnego

Danuta Grocholska

Poznań, dnia 25.11.2011 r.